

J. G. SCHULTZ.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

NORDISKA SCHACKFÖRBUNDETS ORGAN

UTGIVEN AV

GUSTAF OCH LUDVIG COLLIJN

UTKOMMER I 12 NUMMER OM ÅRET. ERHÅLLES I VARJE POSTKONTOR I SVERIGE, NORGE OCH DANMARK. PRIS PR ÅRGÅNG 6 KR.

N:R 12 DEC. 1919 ÅRG. XXV

Minnesfesten å 50-årsdagen av J. G. Schultz död.

Den 28:de Nov. inföll 50-årsdagen av Johan Gustaf Schultz död. Stockholms Schacksällskap, vilket i väsentlig grad har honom att tacka för sin tillkomst och vilkets första sekreterare han var, högtidlighöll den framstående schackvännens minne genom en enkel subskriberad fest å Gillets restaurang. Sällskapet hade nöjet att som sina gäster se främst dess vördade hedersledamot Robert Sahlberg, den ende kvarlevande från Schultz tid, samt de utom Stockholm boende styrelsemedlemmarna av Sveriges schackförbunds styrelse hrr v. ordförande Martin Anderson, Göteborg, A. O. Anderson, Lund och P. Wahlmark, Upsala och de utländska mästarne A. Rubinstein, E. Bogoljubow, R. Spielmann, R. Réti. Sällskapets och Sveriges Schackförbunds ordförande hälsade gästerna välkomna och uttryckte särskildt de svenska schackvännernas glädje över att en första internationell mästarturnering kunnat såsom en Schultz minnesturnering anordnas.

Minnestalet över Schultz hölls av ordförande och återfinnes å annat ställe i detta häfte. Till Stockholms Schacksällskap överlämnades av dess styrelse en vällyckad porträttbyst av Schultz och uttalade ordföranden den förhoppningen, att de nobla dragen av den ädle schackvännen måtte inom sällskapet »mäktigt tala till de unga sinnen» och sporra dem att söka efterfölja Schultz vackra föredöme. Sällskapets hedersledamot R. Sahlberg, personlig vän och studiekamrat till Schultz, talade i varma ordalag om de oförgätliga stunder, han tillbragt med den kvicke, varmhjärtade, redbare vännen, den orädde, omutlige mannen, som aldrig kunde gå på accord med orätten. Bland gemensamma vänner, som skattat Schultz högt, nämnde han särskilt Aug. Blanche och Viktor Rydberg.

Sveriges Schackförbund hade på kongressen i Malmö med acklamation bifallit styrelsens förslag att med anledning av 50-årsminnet söka genom insamling över hela landet åstadkomma en fond som

skulle bära Schultz namn och vars avkastning skulle användas till stipendier åt framstående svenska schackspelare. Ordföranden kunde meddela att insamlingen rönt intresserad anslutning, så att till densamma influtit c:a 12.000 kronor. Som Schultz var den förste store svenske problemkomponisten och är att anse som den svenske problemkonstens fader, hade styrelsen beslutat att vid minnesfästen utdela förbundets första hedersdiplom till de äldre svenske problemmästarne, hrr R. Sahlberg, A. Arnell, Adolf Norlin, H. von Düben, C. E. Lindqvist, Herman Jonsson, J. Fridlizius, J. A. Ros och L. Collijn samt studiemästaren E. Holm. V. ordförande överräckte de vackra diplomen, vilka prydas av Schultz bild, till de tre närvarande problemmästarne R. Sahlberg, Adolf Norlin och L. Collijn samt talade för såväl närvarande som frånvarande »diplomater», och bemärkte, att diplomen ej blott ville utgöra ett erkännande och tack för vad de gjort utan även en uppmuntran och sporre till fortsatt produktion.

Särskilt hr Sahlberg, nestorn bland världens problemister, blev föremål för den hjärtligaste hyllning. Major Norlin blev på ordförandens förslag med acklamation vald till hedersledamot i sällskapet.

Vid festen utdelades priserna i den första internationella mästarturneringen om sällskapets jubileumstrofé, vilken samtidigt var en Schultz-minnesturnering. Ursprungligen var den tänkt med 8 deltagare därav fyra internationella mästare. Den ene av de inbjudna mästarne, Rubinstein, blev emellertid genom trafikinställelsen i Tyskland förhindrad komma i tid och hr Löwenborg måste av hälsoskäl utgå ur turneringen efter 1:a omgången, varför den endast kom att omfatta sex deltagare, Spielmann, Bogoljubow, Réti, Nyholm A. Olson och Jacobson. Tre omgångar spelades och resultatet var att Bogoljubow erövrade första priset med $12^1/_2$ p. av 15 möjliga, Spielmann andra priset med $10^1/_2$ p., Reti tredje priset med $8^1/_2$ och Nyholm fjärde priset med $5^1/_2$ p.

	Första omgången						Andra omgången						Tredje omgången						Poäng
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
1. Jacobson	—	0	½	½	0	½	—	0	0	1	0	½	—	0	0	0	0	½	3½
2. Bogoljubow	1	—	1	1	0	0	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	½	1	12½
3. Réti	½	0	—	1	1	½	1	0	—	1	0	1	1	0	—	1	½	0	8½
4. Olson	½	0	0	—	½	0	0	0	0	—	1	½	1	0	0	—	0	1	4½
5. Spielmann	1	1	0	½	—	1	1	0	1	0	—	1	1	½	½	1	—	1	10½
6. Nyholm	½	1	½	1	0	—	½	0	0	½	0	—	½	0	1	0	0	—	5½

Den synnerligen stämningsfulla fästen avslutades med en blixtturnering, vari priserna erövrades av: 1-2. Rubinstein och Bogoljubow, 3. Réti, 4. G. Hult.

På morgonen hade Sveriges Schackförbunds styrelse å Schultz grav från förbundet nedlagt en praktfull krans till »den förste store svenske schackvännen». Från Stockholms Schacksällskap nedlade dess styrelse en krans till dess förste sekreterare och från svenske problemmister hade sänts en krans till »den svenske problemkonstens fader».

Johan Gustaf Schultz.

Tal vid minnesfesten den 28 Nov.

»Korteligen, i allt och alltid have schackspelaren för ögonen: Schack är ett ädelt spel.» Den store schackvännen Johan Gustaf Schultz vilkens minne vi i dag, 50-årsdagen av hans död, samlats att högtidlighålla, slutar med dessa ord sitt sista och största verk till den svenska schackvärlden, hans några månader före hans död utkomna så förträffliga »Undervisning i Schackspelet». Den berömde humoristen, vilken med briljant huvud och omfattande bildning förenade en stor stilistisk talang och vilken — i grund och botten sann demokrat — oförfärat slungade satirens skarpaste spjut mot allt, han ansåg uselt i livet, egde en öppen blick för allt stort och ädelt. Schackspelet, denna »tankens kämpalek, som strides ej för segerns, men för stridens skull», hade redan från hans tidiga ungdom livligt fängslat hans sinne. Han blev snart samtidens bäste svenske schackteoretiker och problemist och han egnade spelet så stort intresse, att hans schackgärning blev en huvudsaklig del av hans livsverksamhet. Sveriges schackvänner hava också all orsak att med största tacksamhet minnas, vad han med sällsport oegennytta och hängivenhet gjort för det svenska schacklivets befrämjande, samt att han städse sökte hålla schackspelets fana högt.

Schultz föddes i Småland febr. 1839. Han gick i skola i Wäxiö. Bland hans lärare var en av Sveriges förste problemister, lektor senare rektor, H. S. Cederschiöld. Denne fattade intresse för den livlige, intelligente pojken. Han lärde honom schackspelet samt ställde sitt rikhaltiga schackbibliotek till hans förfogande. Schultz synes särskilt hava varit road av att lösa schackuppgifter och var redan som gymnasist framstående lösare. År 1857 flyttade han efter föräldrarnas död till Upsala, varest han i december samma år tog han en vacker studentexamen. Enligt en uppgift av honom själv skall han detta år hava författat sina första problem, publicerade i Illustrerad Tidning. Några från detta årtal återfinnas emellertid ej i hans samling »100 Uppgifter». Det första av dessa offentliggjordes i Deutsche Schachzeitung oktober 1858. Under studenttiden åren 1858 och 1859 övades såväl ärliga och flitiga studier, som skämtet, sången och schackspelet. Han studerade huvudsakligen latinet samt de modärna språken och han blev en av den då nybildade lingvistiska föreningens främste medlemmar. Under dessa år utvecklade han också den allra livligaste verksamhet som lösare och problemkomponist. Särskilt 1859 är hans produktion storslagen. Han trädde i förbindelse med den internationella schackvärlden och sände problem, notiser, lösningar och av-

handlingar till Deutsche Schachzeitung, Illustriertes Familienjournal, La Regence och The Chess Monthly. Livligast var utbytet med Deutsche Schachzeitung. Hans namn förekommer där för första gången maj 1858, bland lösarna, och han hälsades välkommen med följande vackra *svenska* brevsvar i brevlådan i samma nummer: »Vi ha bekommit Eder förträffliga skrivelse och vi bedja Eder upptaga vår uppriktiga tacksägelse av hjärtats grund och att vänta omständige svar i Julihäftet.» Allt från början var han att anse som en av dåtidens främste lösare, vilket framgår av att han var den ende som sände utförlig lösning till ett svårare slutspel i julihäftet 1858, och i La Regence var han en av de sju som löste Petroffs prisuppgift, självmatt i 13 drag. Han omnämnes även i D. S. mars 1859, såsom en av de duktigaste mästarne i problemanalysen. Originalproblem av Schultz återfinnes år 1859 i varje häfte av D. S. Han hyste en stor kärlek för självmattsuppgifter och har komponerat flera utmärkta sådana. Han skriver senare i Ny Illustrerad Tidning: »detta synnerligen intressanta och i senare tider till hög fulländning bragta slag av uppgifter». Hans problem väckte berättigat uppseende. Så skrives bland annat i D. S., brevlåda Aug. 1859. Herr K. B. har bett oss framföra hans speciella tack för det utmärkta problemet 981 samt hans anhållan om att få Eder tillåtelse att införa det i sin »Lehrbuch der Aufgaben». Oerhörda måste den flitige problemvännens skrivelser och bidrag hava varit. D. S. anhåller i brevlådan i Maj att de talrika diagrammen måtte numreras för översiktens skull, och i julihäftet lämnas svar på endast de insända 84 ställningarna, vilket tager en och en halv sida med petitstil, på det övriga skulle svar lämnas senare. År 1859 började han även egen schackspalt. Juli samma år återfinnes en sådan i »När och Fjärran». Den fortfor tills tidskriften under år 1860 upphörde. Sin färdighet som praktisk spelare uppövade han — enligt en samtida minnestecknare — till mästarens. »Att spela flera partier samtidigt eller spela blint var för honom en lätt sak». Bland de många av sina studentkamrater, som han under denna tid intresserade för det ädla spelet, återfinna vi vår vördade hedersledamot R. Sahlberg, vilkens första problem han år 1859 offentliggjorde i »När och Fjärran».

De unga schackentusiasterna samlade han i ett Uppsala schacksällskap. Till instiftningsfesten den 17 febr. 1860 hade han författat följande ståtliga poem.

Ett schack på Kungen. Kännen I hans fanor
De ärorika, med de stolta anor
Som svaja högt med ärans inskrift på
Det land från vilken ljus och bildning stamma.
Det sagorika, mänskosläktets amma
Är ock mitt fosterland, där såg jag dagen
Och det är dit min barndoms minnen gå.

En blomma född i solens morgonländer
Mitt doft jag spridde vitt kring hemmets stränder

Och större blev var dag mitt rikes makt.
Ett väldigt träd jag under starka grenar
Den vida jordens släkten nu förenar
Med rötter som gå hän igenom tiden
Men solsken dallrar genom kronans prakt.

Så är min bild. Och vart mitt välde hunnit.
Jag södern, västern och jag norden vunnit
Den tusenåra grund ej vackla kan.
Ty blott för äran mina skaror strida
Det är av henne segerns lön de bida
Den ära nämligen som ej är stolthet
Men som är ödmjuk och som heter sann.

När snillet tämjer stridens vilda yra
På mina slagfält på de sextiofyra
Där tankar spänna bälte med varann
Då flyktar slumpen, ty hans makt är bruten,
Hans hjälp för egen viljas kraft förskjuten.
Där strides ej för segerns skull men stridens
Och nederlaget seger bliva kan.

O, vilka stora ärofulla minnen
Här mäktigt tala till de unga sinnen
Vid dem var ynglings hjärta högre slår
Av Boi's, Cutris, Calabräsens strider
Av Salvios, De Chapelles och Bledows tider
Och Bilguers, Hanstein, Szen och Kieseritsky
La Bourdonnais, Mac Donnel, Philidor.

Så svären trohet mot min vigda fana
Om stora minnen Eder mäktigt mana
En trohet som ej blir för stunden blott!
Och stridens hand med frid varandra räcken!
Och tankens kämpaspel till livet väcken.
Må det ert samfunds mål allena bliva
Det vare början! Då blir slutet gott.

En sann, ungdomlig schackentusiast på 21 vårar.

Ekonomiska förhållanden tvungo Schultz att för en tid avbryta sin Uppsalavistelse. Han tog anställning som extralärare vid Jönköpings elementarläroverk under höstterminen 1860 samt vårterminen 1861. Schackverksamheten måste naturligtvis inskränkas och härvid bidrog nog även att Schultz började intressera sig för journalistisk verksamhet. Han var under sin Jönköpingsvistelse flitig medarbetare

i Jönköpingsposten. Höstterminen 1861 var han åter i Uppsala. Han började nu samla sina problem, vilka han april 1862 utgav i bokform, »100 Schackuppgifter» utkommen samtidigt även på tyska. Denna blev överallt mottagen med mycket beröm. Så t. ex. skriver ännu så sent som 1866 Neue Berliner Schachzeitung. »Vi hämta denna intressanta uppgift från 100 schackuppgifter av J. G. Schultz, vilken vi rekommendera våra problemvänner som en högst intressant bok». En hel del av problemen röja en högt kultiverad smak samt äro väl utarbetade även enligt modernare uppfattning. Han är vår förste verkligt framstående problemist och är också ansedd som den svenske problemkonstens fader. Vid denna tid hade Schultz schackintresse sin lågkonjunktur. Vid sin återkomst från Jönköping fann han sällskapet upplöst och schackvännerna skingrade. I företalet till sin samling skriver han att »den må nu anses som författarens avskedsord till en större schackallmänhet och må skrivas på räkningen av det vänliga bifall, vilken denna allmänhet förut skänkt hans försök». Till lycka för det svenska schacklivet blev detta avsked dock ingalunda difinitift.

Han fortsatte sina studier med stor flit och framgång och hans lärare fäste stora förhoppningar på honom för hans fina språksinne och hans goda lingvistiska studier. Sin journalistiska verksamhet fortsatte han även, bland annat var han regelbunden medarbetare i den på sin tid mycket omtyckta studentkalendern »Isblomman».

Vårterminen 1863 blev emellertid den sista Schultz tillbragte i Uppsala. I juni månad bosatte han sig i Stockholm. Orsaken varför han måste avbryta de dock ganska långt framskridna akademiska studierna var även nu av ekonomisk art. »Kassan har», skriver en hans vän, »aldrig varit synnerligen välförsedd och en stark rättskänsla, halft gömd under det lätta skämtets hölje, förbjöd emottagandet av erbjudna lån, för vilkas återgäldande ingen säkerhet kunde lämnas». Den första tiden i Stockholm hade Schultz det mycket svårt. Arvodet för ett och annat bidrag till Kapten Puff och tidningen Frihetsvännen torde varit hans enda inkomster. Han berättade själv sedermera, att han mer än en gång under sommaren det året inslumrade ett par timmar på en bänk å Djurgården, eller sedermera, då höstdimmorna kommit, å golvet i Frihetsvännens redaktionsbyrå med en bunt landsortstidningar som huvudgärd. Det kära schackspelet torde nu åter kommit till heders och utgjort hans förnämsta förströelse. Mot slutet av år 1863 blev han medarbetare i »Söndagsnisse». Hans bidrag blevo så högt uppskattade, att han redan från och med 1864 blev chefredaktör. Under hans utmärkta ledning gick tidningen en enastående glansperiod till mötes. Schultz ekonomiska framtid var tryggad, och han blev en berömd man. Hur stor hans popularitet var, framgår av att hans parodi på Fänrik Ståls sägner »Kostapel Batongs sägner» vilket ej utan skäl ansågos som de bästa i sitt slag inom svenska litteraturen, på en månads tid utgick i tre upplagor.

Hans intresse för schackspelet var nu åter synnerligen livligt. År 1865 började han i den nystartade tidskriften »Ny Illustrerad Tid-

ning» en schackspalt, vilken han på ett synnerligen förtjänstfullt sätt skötte ända till sin död. Problemen egnade han helt naturligt den största omsorgen och många av våra äldre problemvänner hava genom honom fått sitt intresse för problemkonsten väckt och stadfästat. Av hans innehållsrika brevlåda se vi, huru han uppmuntrar de unga adepterna i problemlösandets kinkiga konst. Så skriver han t. ex. »Edert försök att lösa 238:an var mycket intressant men, — vad tycker ni väl — det har verkligen lyckats oss att finna ett motdrag — rätt djupt liggande, som gör försöket om intet. Alltså pån igen! och W—z. R. 145 och just ni skulle sitta över för 146:an. Bort det! med i nästa nummer R. 146 ser ni! Saknades i något nummer schackspalten var det ej Schultz fel, »ty», skriver han, »detta beror alltid av särskilda orsaker d. v. s. platsutrymme.» I spalten inflöto originalproblem av Schultz själv samt nya svenska förmågor, Sahlberg, Wennberg, Svensson, Barlow, Lolo m. fl. Från och med 1865 finner man åter Schultz namn i de utländska sckacktidskrifterna, bland annat med notiser över schackförhållandena i Sverige.

Allt från början av sin Stockholmsvistelse var Schultz säkerligen ivrigt verksam för en sammanslutning av huvudstadens schackvänner, men först i slutet av år 1866 kröntes hans bemödandc med framgång, då såsom vi ju väl veta vårt sällskap bildades. Hans glädje och stolthet över dess lyckade start, kommer väl till uttryck i meddelande till D. S. år 1867, att nu har utövande av schackspelet i Sverige erhållit ett stort uppsving då i huvudstaden bildats ett välgrundat, formligt sällskap, vilket redan räknade 50 medlemmar och hade en, som vi veta, synnerligen representativ styrelse ur såväl schackliga som allmänna synpunkter. I sin schackspalt lovade han att med uppmärksamhet följa sällskapets verksamhet och meddela inom detsamma spelade partier, ett löfte som han även ordentligt uppfyllde.

Han var ju för övrigt såsom sällskapets förste sekreterare med säkerhet dess verksammaste medlem och det har i väsentlig grad honom att tacka för den stora livaktighet, det redan från början kunde utveckla och det stora antal medlemmar, det erhöll. Vid sällskapets första årshögtid 1867 uppvaktade han med såväl dedikationsproblem som följande vackra

Schackspelarnes sång.

Vi äro tankens folk. Med den
Vi våra segrar vinna
Hos oss ej slumpen lyckats än
Inflytande att finna
En sphinx — så outgrundelig
Vårt ädla spel sig visar,
Och seklers undran högt dess vikt
Som snillets övning visar

Vi hava kungar i vår sold
Och drottningar oss tjäna
Se tornen falla i vårt våld
Att seger oss förläna
Och löpare och hästar stå
Uppå vår vink beredda
Och bönder uti striden gå
Av klok beräkning ledda.

Var finns ett spel som så förmår
Att stifta en förening
Kring vilken endräkt bandet slår
Där split är utan mening
Vid brädets rand vi känna bäst
Hur rangen här försvinner
Och endast den som tänker bäst
Hos oss till ära hinner.

Och därför ståndar vårt förbund
En ann frimurarorden
Ty kring den vida jordens rund
Likt solens strålar går den
Och den skall stå så länge än
En tanke här kan tänkas
Och ädelt nöje åt var vän
Utav vårt spel skall skänkas.

Vid sällskapets fest nov. 1868 för minnet av Carl XII som schackspelare — jag skulle förmoda att hela festen tillkom på Schultz initiativ — hade han författat en längre avhandling samt de berömda verserna »Carl den XII:s schackparti» till problem av S. Loyld.

»Vad fordras för att bliva medlem i Stockholms Schacksällskap» svarar han en gång i brevlådan i N. I. T. »Naturligtvis anmälan — och ingenting annat. Denna anse vi nu vara gjord och kan Ni obesvärat infinna Eder i övermorgon den $^{23}/_{8}$ i sällskapet där Ni då skall träffa J. G. S. »Och han skötte med säkerhet om att den nye medlemmen trivdes och kom igen. Det berodde nog i hög grad på honom att stämningen var den angenämaste vid sammanträdena, eller såsom han skriver från årshögtiden 1869 — sådan som endast kan uppkomma i ett schacksällskap.

Genom upprepade förfrågningar om lämpliga läroböcker i schack från prenumeranter i N. I. T. fick Schultz ofta smärtsamma påminnelser om att ingen svensk sådan fanns att rekommendera. Han grep därför verket an att avhjälpa bristen. I sin spalt utlovar han en lärobok till julen 1867. Men den hann ej bliva färdigsatt till den tiden. Och då har den, såsom han maj 1868 skriver till ivriga köpare vuxi

i omfång och därmed även, såsom vi hoppas, i värde betydligt över vad som först var ämnat. Det dröjde till mars 1869 innan Sverige i hans »Undervisning i Schackspelet» fick sin första verkliga lärobok. Denna erhöll också den stora framgång, den är i så hög grad förtjänt utav. Hur högt den överallt uppskattades framgår av följande brevsvar i N. S. T: »H. J. Lindehn, Göteborg. För det på samma gång grundliga som smickrande sätt varpå ni uti Handelstidningen anmält Undervisning i Schack, tackar er J. G. S. härmed på det hjärtligaste. Sådana omdömen av en auktoritet kunna göra en författare stolt; och (van der Lasa, Köpenhamn) Hjärtligt tack för Edert brev med så smickrande omdömen om vår lilla undervisning. »Boken är ju i sitt slag utomordentlig och i stilistiskt avseende naturligen mästerlig. Och den bidrog i hög grad att sprida kännedomen om och intresset för schackspelet i Norden.

Endast alltför kort tid blev det Schultz förunnat att verka. År 1868 hade han angripits av lungsot. Sjukdomen gick sin gång framåt obönhörligen och redan i början av 1869 var han en bruten man. Sommaren 1869 skriver han så vemodigt i N. I. T. »Hrr insändare av uppgifter behagade godhetsfullt hava litet tålamod med oss. Deras verk äro om än gömda dock ej glömda». In i det sista sysslade han med sin kära spalt. Det sista problemet av honom själv var en fyradragare i numret av den 20 oktober, och hans sista spalt den 13 november, då humorn ännu glimmade. Det problem som då infördes »skulle vara en liten tröst under fåfänga försök med det svåra problemet från föregående spalt.»

Om hans verksamhet i N. I. T. kan tillämpas hans egna ord över Herman Pollmächer i Illustriertes Familien-Journal. »Hans förträffliga med oförminskat intresse under flera år fortsatta ledning av spalten skall i schackspelets historia ej glömmas, liksom hans korrespondenter aldrig skola förgäta hans vänliga omdömen, hans spelande skämt och det ädla hjärta som röjde sig i alla hans ord.»

För den svenska schackvärlden, var Schultz bortgång den 28 nov. 1869 blott 30 år gammal en oerhörd förlust. Harald Wieselgren tolkar i en vacker minnesruna i N. I. T. i vältaliga ordalag schackvännernas stora sorg över deras svåra förlust samt deras djupt kända tacksamhet för vad han för det svenska schacklivet uträttat. Han slutar med orden: Vi veta ock, att han inom Stockholms schacksällskap lever i älskat minne.

Att så allt fortfarande är fallet har sällskapet och dess styrelse velat visa med anordnandet av den nu tilländalupna minnesturering såväl som med sitt initiativ till och livliga anslutning till Sveriges Schackförbunds insamling till en Schultz-fond. Den framgång, denna rönt, visar, att Johan Gustaf Schultz minne lever och skall leva ärat och vördat av alla svenska schackvänner.

Partier.

Partier från Nordiska Schackförbundets IX kongress i Göteborg.

Första klassen.

Parti 3415. Spanskt parti.

K. Ruben — *Allan Nilsson*

	Vit.	Svart.
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—b5	a7—a6
4.	Lb5—a4	Sg8—f6
5.	0—0	Lf8—e7
6.	d2—d3	b7—b5
7.	La4—b3	d7—d6
8.	Sb1—c3	Lc8—e6
9.	Lb3×e6	

Med detta och de närmast följande dragen vill vit förskaffa svart en isolerad dubbelbonde på e-linjen. Spelsättets värde är dock tvivelaktigt, enär svart erhåller ett utmärkt figurspel.

9.	— —	f7×e6
10.	Sf3—g5	Dd8—d7
11.	f2—f4	h7—h6
12.	Sg5—h3	

Mindre gott! Bättre vore Sg5—f3. Textdraget motiveras förmodligen därmed, att svart på 12. Sg5—f3 efter 0—0 hotar e5×f4 jämte Sf6×e4.

12.	— —	0—0
13.	f4×e5	d6×e5!

Vit har nu uppnått sitt syftemål, svarts isolerade dubbelbonde! Som fortsättningen emellertid visar, blir denna, synnerligen obehaglig för vit!

14.	Lc1—e3	

Svart hotade redan att med Le7—c5† och Sf6—g4 iscensätta ett eftertryckligt angrepp.

14.	— —	b4—b5

Inledningen till ett ihållande kungsangrepp, som så småningom blir avgörande.

15.	Sc3—e2	

Med Sc3—b1 eller Sa4 kunde vit undgå det nu följande angreppet! Vit underskattar tydligen dettas styrka.

15.	— —	Sf6—g4
16.	Dd1—d2	Sc6—d4
17.	Le3×d4	

Avbyte på d4 är nog i längden oundvikligt emedan de svarta springarne i förening utöva alltför starkt tryck. Utom textdraget kommer även 17. S×d4, e×d4; 18. Lf2 i fråga, varpå svart kan fortsätta med bl. a. Le7—d6.

17.	— —	e5×d4
18.	Sh3—f4	

Den för en tid avsides stående springaren hotar härmed att gå till g6. Draget, vilket torde få betraktas som det avgörande felet, borde dock ha ersatts med Se2—f4.

18.	— —	Le7—g5

19. h2—h4

Bäst, ty det hotades e6—e5. Om 19. D×b4 så Sg4—e3 med kvalitetsvinst.

19.	— —	Lg5×h4
20.	Dd2×b4	Sg4—e3

Det med 14:de draget inledda angreppet har t. v. resultat i en dominerande svart springare i det vita lägret.

21.	Tf1—c1	e6—e5

Avgörande! Till det nu följande drottningbytet är vit nödd och tvungen, enär eljest svart med Dd7—g4 avgör partiet i några få drag.

22.	Db4—b3†	Kg8—h7
23.	Db3—e6	Dd7×e6
24.	Sf4×e6	Tf8—f2
25.	g2—g3	

Enda draget! Den vita springaren står patt!

25.	— —	Tf2×e2
26.	g3×h4	Ta8—e8

För att bringa även detta torn till 2:dra linjen.

27.	Se6×c7	Te8—f8
28.	Sc7—d5	Tf8—f2
29.	Sd5×e3	d4×e3
30.	Tc1—e1	

Tvunget! Det hotades matt i 6 drag genom; 30. — Tg2†; 31. Kh1, Th2†; 32. Kg1, Teg2†; 33. Kf1, e3—e2†; 34. Ke1, Th1†; 35. Td2, e2—e1 D‡.

30.	— —	Tf2—g2†
31.	Kg1—h1	Tg2—h2†
32.	Kh1—g1	Te2—g2†
33.	Kg1—f1	e3—e2†

Uppgivet!

(Anm. av A. N—n.)

Ett av Allan Nilsson synnerligen kraftigt fört parti.

(Gust. Nyholm).

Parti 3416. Italienskt parti.

R. Mattsson	*J. Brekke*
Vit.	Svart.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—c4	Sg8—f6
4.	d2—d3	Lf8—c5
5.	Lc1—g5	

Här sker vanligen Le3.

5.	— —	d7—d6
6.	Sb1—c3	Lc8—e6
7.	Lc4—b3	Dd8—e7
8.	Dd1—d2	0—0
9.	h2—h4	

På 9. Sd5, L×d5; 10. L×d5 svarar svart med h6! (annars 11. Sh4!). Offret 11. L×h6, g×h. 12. D×h6 strandar på 12. —, Sh7.

Med textdraget manifesterar vit sin vilja till angrepp och livligt spel.

9.	— —	Sc6—d4
10.	0—0—0	Le6×b3
11.	a2×b3	c7—c6
12.	Th1—h3	Lc5—b4

Svart strävar efter ett radikalt avbyte för att därmed kväva angreppet redan i sin linda.

13.	Th3—g3	

Ett farligt angrepp hade vit kunnat inleda med h4—h5; t. ex. 13, h5, Kh8 (h6? 14. L×h6 o. s. v.). 14. h6, g6? 15. S×d4 o. s. v. Därvid bör emellertid ej underskattas de motchanser svart kan erhålla genom Sd4—b5, L×c3 jämte d6—d5.

13.	— —	Kg8—h8
14.	Sf3—h2?	De7—e6
15.	Td1—c1	

Angreppet kom av sig redan vid ingången; vit måste nu tänka på försvar.

15.	— —	a7—a5
16.	f2—f4	e5×f4
17.	Lg5×f4	a5—a4
18.	b3×a4	Ta8×a4
19.	Dd2—f2	Ta4—a1†
20.	Kc1—d2	Ta1×e1

L×c3†; 21. b×c3, Sb3† synes ej leda till något.

21.	Kd2×e1	Sd4—b5
22.	Lf4—d2	Lb4×c3
23.	Ld2×c3	Sb5×c3
24.	b2×c3	d6—d5
25.	Sh2—f3	d5×e4
26.	Sf3—g5	De6—a2
27.	Sg5×e4	Da2—b1†
28.	Ke1—d2	Sf6×e4†
29.	d3×e4	Tf8—d8†
30.	Tg3—d3	Td8×d3†
31.	Kd2×d3	Db1—d1†
32.	Df2—d2	Dd1×d2†
33.	Kd3×d2	Kh8—g8
34.	Kd2—d3	Kg8—f8
35.	Kd3—d4	b7—b6
36.	c3—c4	

Bättre var att spara på tempodragen och genast spela Ke5, varpå svart haft en del tillfällen att spela fel. T. ex. 36. Ke5, Ke7; 37. h5, f6†; 38. Kf5, Kf7 (Kd6?; 39. h6); 39. e5!, g6†! (f×e5?; 40. K×e5, Ke7; 41. c4, h6; 42. g4 etc.); 40. h×g6†, h×g6†; 41. Kf4, Ke6 remis.

36.	— —	Kf8—e7
37.	c4—c5	b6—b5
38.	Kd4—e5	f7—f6†
39.	Ke5—f5	g7—g6†
40.	Kf5—f4	h7—h5
41.	e4—e5	Kf7—e6!
42.	e5×f6	Ke6×f6
43.	c2—c3	Kf6—e6
44.	Kf4—g5	Ke6—f7

Avslutat som remis.

(Anm. av Gust. Nyholm.)

Parti 3417. Spanskt parti.

Allan Nilsson	*H. Wium*
Vit.	Svart.

1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—b5	f7—f5
4.	d2—d4	

Detta drag är endast då gott, när svart i 4:e draget spelar f7—f5 efter det a6 redan skett.

4.	— —	f5×e4
5.	Sf3×e5	

På L×c6 skulle enligt Bilguer följa: 5. —, d×c6; 6. S×e5, Dh4! 7. 0—0, Sf6; 8. Le3; Ld6; 9. Dd2, Le6; 10. Sc3, 0—0 med fördel för svart.

5.	— —	Sc6×e5
6.	d4×e5	c7—c6
7.	Lb5—e2	

Troligen det bästa. Offervarianten 7. Sc3 (ang. av dr J. Bannet, D. Schachz. 1899) är inte korrekt.

7.	— —	Dd8—a5†
8.	Lc1—d2	Da5×e5
9.	Ld2—c3	De5—g5
10.	Le2—h5†	g7—g6

Så egendomligt detta kvalitétoffer än ser ut, har det likväl något, som talar för sig. Svart slipper uppgiva rockaden och blir kvitt den vita kungslöparen.

11.	Ld4×h8	

På 11. L×g6, h×g; 12. L×h8 skulle följa D×g2

11.	— —	g6×h5
12.	Sb1—d2.	

Dd4 hade lett till ett svårberäknat spel. En plausibel fortsättning därpå vore: 12. —, D×g2; 13. De5†, Se7; 14. D×h5†, Sg6; 15. Tf1, d5; 16. Sc3, Lh3; 17. 0—0—0,

Lg4; 18. Dg5, Dh3 med fördel för svart.

12.	— —	d7—d5
13.	Dd1—e2	Lc8—f5
14.	0—0—0	0—0—0
15.	Lh8—d4	

De3, varpå svart ej utan nackdel kan undvika drottningbyte, var här vits bästa fortsättning.

15.	— —	c6—c5!
16.	Ld4—e3	Dg5—g6
17.	Sd2—b3	d5—d4
18.	De2—d2	Td8—d6

Svart borde ha strävat efter uppställningen Db6 och Lg7. Db6 kunde här med fördel ha spelats, men svart ville väl undvika 19. Da5, som kunde leda till drottningbyte.

Ställning efter vits 18:e drag.

19.	Le3—f4	Td6—a6
20.	Kc1—b1	Dg6—f7
21.	f2—f3	

Följden av att tornet lämnade sista linjen.

21.	— —	e4—e3
22.	Lf4×e3	Lf8—g7
23.	Th1—e1	Sg8—e7
24.	Le3—g5	Se7—c6
25.	Dd2—e2	Lg7—e5
26.	De2—b5	

Svart har alltjämt en del chanser som vit förmodligen underskattar.

26.	— —	Lf5×c2†

Ett offer i blindo. Redan en helt flyktig beräkning ger vid handen att det saknar alla utsikter. 26. —, Dg6 hade däremot varit ganska besvärande för vit.

27.	Kb1×c2	Df7—f5†
28.	Te1—e4	Ta6×a2
29.	Sb3×c5	d4—d3†
30.	Sc5×d3	Df5—f7
31.	Sd3×e5	Df7—f5
32.	Td1—d7	Sc6—a5
33.	Td7—d8†	Kc8—c7
34.	Db5—d7†	Df5×d7
35.	Td8×d7†	Kc7—b6
36.	Kc2—b1	Uppgivit.

(Anm. av Gust. Nyholm.)

Parti 3418. Skotskt fyrspringarspel.

Allan Nilsson	*H. Norman-Hansen*
Vit.	Svart.
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. d2—d4	e5×d4
5. Sf3×d4	Lf8—b4
6. Sd4×c6	b7×c6
7. Lf1—d3	d7—d6

Vanligare och kanske även bättre är d7—d5.

8. h2—h3

För att förhindra Sf6—g4—e5, varpå svart skulle få ett jämförelsevis gott spel.

8.	— —	h7—h6

Svart fruktar tydligen Lc1—g5 jämte Dd1—f3.

9.	Lc1—d2	Ta8—b8

Garderar löparen på b4 och angriper indirekt punkten b2.

10.	0—0	0—0
11.	Dd1—f3	

Om f2—f4, så Lb4—c5† åtföljt av T×b2. Se föregående anmärkning.

11.	— —	Kg8—h8
12.	Ta1—e1	Sf6—d7

En misslyckad manöver, som svaret visar. Bättre är Te8, vilket för övrigt borde skett redan i förra draget, för att fortsätta med Lc8—d7, c6—c5 och Ld7—c6.

13.	Df3—h5	Sd7—f6

Vit hotade Ld2×h6! På 13. —, Df6 synes vits angrepp efter 14. f2—f4 bliva avgörande.

Om 13. Se5, så 14. L×h6, g×h6. 15. D×h6†, Kg8; 16. Te3, Sg6; 17. Tg3! (ej e5 på grund av D—h4,) Df6; 18. e5!, Dg7; 19. Dh5 och vit vinner!

14.	Dh5—h4	Sf6—g8
15.	Dh4—g3	

Drottningbyte skulle endast lätta svarts spel. Med textdraget fasthåller vit angreppet!

15.	— —	d6—d5

Visar sig vara för tidigt, men svart stod icke längre gott.

16.	e4×d5	c6×d5
17.	Ld2—f4	Lb4—d6

Bäst! På La5 kan vit fortsätta angreppet med bl. a. Lf4—e5.

18.	Lf4×d6	c7×d6

Efter D×d6; 19. D×d6, c×d6; 20. b3, Le6; 21. Sb5, Tfd8; 22. Sb5—c7 kommer svart in i ett förlorat slutspel.

19.	Sc3—b5	a7—b5

I förbindelse med nästa drag det avgörande felet. Svart har intet bättre än 19. —, Tb6 varefter vit med b2—b3 (ej S×a7 på grund av Le6 och Db8) och torndubbleling på e-linjen behåller det överlägsna spelet.

20.	Sb5×d6	Tb8×b2

Äntligen slår svarts indirekta angrepp igenom. (se anm. till 9:de och 11:te dragen)

21.	Sd6×f7†	

Även Te1—e8 vinner partiet, men textfortsättningen är kraftigare, enär svarts kungsställning blir ohållbar.

21.	— —	Tf8×f7
22.	Dg3—g6	Lc8—f5
23.	Dg6×f7	Lf5×d3
24.	c2×d3	Uppgivet!

Det kunde följa: 24. —, Sf6, 25. Te7, Dg8; 26. Dg6 jämte Tf1—e1 el. c1.

(Anm. av A. N—n.)

Partier från Schultz-minnesturneringen.

Parti 3419. Spanskt parti.

Spielmann	*Bogoljubow*
Vit.	Svart.
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	Sg8—f6
4. 0—0	Sf6×e4
5. d2—d4	a7—a6

Detta försvar är rekommenderat av Morphy. Vid riktigt motspel torde emellertid vit behålla det något bättre spelet.

6.	Lb5×c6	d7×c6
7.	Dd1—e2	

Starkare är Te1 varpå svart varit nödsakad spela springaren tillbaka

till f6, emedan på 7. —, Lf5 en pjäs skulle gå förlorad genom 8. g4, Lg6; 9. S×e5.

7.	— —	Lc8—f5
8.	Tf1—d1	Lf8—e7
9.	d4×e5	Dd8—c8
10.	Sf3—d4	0—0
11.	f2—f3	Se4—c5
12.	Sb1—c3	Lf5—g6
13.	Lc1—e3	Sc5—e6
14.	Sd4—b3	f7—f6
15.	e5×f6	Le7×f6
16.	De2—f2	Lf6×c3
17.	b2×c3	

Ställning efter vits 17:e drag.

17.	— —	b7—b6

Svart, som hittills behandlat spelöppningen mycket gott, kunde nu med Sf4! fasthållit sin fördel. I fortsättningen av partiet är vit nu i tillfälle till allehanda spekulationer på grund av de olikfärjade löparne.

18.	Sb3—d4	Se6—d8
19.	Td1—d2	c6—c5
20.	Sd4—e2	Sd8—e6
21.	Df2—g3	Dc8—e8
22.	Se2—f4	Ta8—d8
23.	Sf4×g6	De8×g6
24.	Dg3×g6	h7×g6
25.	Ta1—d1	Kg8—f7?

Ett svårt fel! Svart skulle inte tillåtit avbytet av de båda tornen, som har till följd löparens inträngande på e5. Riktigt var 25. —, T×d2; 26. T×d2, Kf7 o. s. v.

26.	Td2×d8	Tf8×d8
27.	Td1×d8	Se6×d8
28.	Le3—f4	Sd8—e6
29.	Lf4—e5	Kf7—e7?

Svart spelar några drag litet efterlåtet i den ogrundade förhoppningen, att han alltjämt med lätthet kunde hålla slutspelet. Bönderna på drottningflygeln skulle genast ha satts i rörelse, för att om möjligt där åstadkomma »tabula rasa». I varje fall stod väl slutspelet nu knappast att rädda.

30.	h2—h4	Ke7—d7
31.	g2—g4	Kd7—e7

Högsta tid! Det hotade redan med 32. h5, g×h5; 33. g×h5, Ke7; 34 L×g7! o. s. v.

32.	Kg1—f2	b6—b5
33.	Kf2—e3	c7—c6
34.	f3—f4	Ke7—f7
35.	Ke3—e4	c5—c4
36.	Le5—d6	Kf7—f6
37.	Ld6—e5†	Kf6—f7
38.	Le5—d6	Kf7—f6
39.	Ld6—e5†	Kf6—f7
40.	Le5—d4	a6—a5
41.	Ld4—b6	a5—a4
42.	Ke4—e5	a4—a3
43.	f4—f5	g6×f5
44.	g4×f5	Se6—f8
45.	Ke5—d6	Kf7—f6
46.	Lb6—d4†	Kf6×f5
47.	Ld4×g7	Sf8—e6
48.	Lg7—h6	b5—b4
49.	c3×b4	Se6—d4
50.	Kd6—c5	Sd4×c2
51.	Kc5×c4	Kf5—e4
52.	Lh6—c1	Sc2—d4
53.	h4—h5	Sd4—e2
54.	h5—h6	Uppgivet.

(Anm. av E. Bogoljubow.)

Parti 3420. Spanskt parti.

E. Jacobson	*Spielmann*
Vit.	Svart.
1. ?—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	Sc6—d4
4. Lb5—a4	Lf8—c5
5. 0—0	Sd4×f3†
6. Dd1×f3	Sg8—e7
7. d2—d3	0—0
8. Lc1—g5	

Bättre var Le3, emedan löparen likväl blir fördriven från g5.

8.	— —	d7—d6
9.	Sb1—c3	c7—c6
10.	Df3—g3	Kg8—h8
11.	Kg1—h1	f7—f6
12.	Lg5—e3	f6—f5
13.	Le3×c5	

Vit spelar på bondevinst. Det lockande draget 13. f4 skulle stranda på g7—g5!

13.	— —	f5—f4
14.	Dg3—g5	d6×c5
15.	Dg5×e5	f4—f3
16.	g2×f3	

Efter 16. g2—g3 vore bonden på f3 ett gott vapen för svarts angrepp.

16.	— —	Tf8×f3
17.	Tf1—g1	Se7—g6
18.	De5—h5	Tf3—h3
19.	Dh5—g5	Dd8—f8
20.	f2—f4	Sg6—h4
21.	Ta1—f1	h7—h6

Ställning efter svarts 21:a drag.

22.	Dg5—e5?	

Hittills har vit försvarat sig riktigt, men här försummar han den enda rätta, visserligen svårfunna, fortsättningen Dh5!. Efter 22. —, Sf3; 23. D×f3!, T×f3; 24. T×f3, behåller vit torn, springare och bonde för drottningen och därtill den synnerligen fasta ställningen, vilken genom Lb3 och en senare torndubblering på g-linjen ytterligare kan förstärkas. Chanserna vore då mer på vits än på svart sida.

22.	— —	Sh4—f3
23.	Tf1×f3	Th3×f3
24.	f4—f5	

Ställning efter vits 24:e drag.

24.	— —	Lc8×f5!

Detta pjäsoffer avgör partiet till svarts förmån.

25.	e4×f5	Ta8—e8
26.	De5—c7	Te8—e7
27.	Dc7—d6	Tf3×f5
28.	Sc3—e4	

Härpå återvinner svart pjäsen. Men vit hade inte annat val, med hänsyn till hotet Tf1; Dg3, Te7—e1.

28.	— —	Tf5—f1
29.	Dd6—g3	b7—b5
30.	La4×b5	

Eller 30. Lb3, c4; 31. d×c4, T×e4 etc.

30.	— —	c6×b5
31.	Kh1—g2	Tf1—f5
32.	Tg1—e1	Te7—e5
33.	h2—h4	Tf5—f4

34. Te1—e2 Df8—f5
35. Te2—f2 Te5×e4!

Enklast, då härigenom ett allmänt avbyte framtvingas.

36. d3×e4 Df5×e4†
37. Kg2—h3

Kf1 skulle leda till matt (37. —, Dh1†; 38. Ke2, Te4†; 39. Kd3, c4†)

37. — — De4—f5†
38. Kh3—g2 Tf4×f2†
39. Dg3×f2 Df5×f2†
40. Kg2×f2 g7—g5
41. Kf2—g3 Kh8—g7
42. c2—c3 Kg7—g6
43. a2—a3 Kg6—f5

Uppgivet.

(Anm. av R. Spielmann.)

Parti 3421. Preussiskt parti.

A. Olson	*Réti*
Vit.	Svart.
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. d2—d4	e5×d4
4. Lf1—c4	Sg8—f6
5. 0—0	Lf8—c5
6. e4—e5	Sf6—g4

Den vanliga fortsättningen d7—d5 synes mig säkerligen vara ogynnsam. Textdraget, som är rekommenderat av Steinitz, förtjänar att närmare undersökas.

7. Dd1—e1

Otillfredsställande äro fortsättningarna 7. e3 och 7. L×f7. (se Bilguer). I Bilguer rekommenderas 7. Lf4 som vederläggning av Sg4, med fortsättningen: 7. —, d6; 8. e×d6, L×d6, 9. Te1†, Le7; 10. h3, Sf6; 11. Lb5. Svart spelar emellertid bättre 9. —, Kf8! varigenom svart förstärker försvaret och behåller sin bonde.

På 7. De2 skulle följa De7; 8. Lg5, f6; 9. e×f6, g×f6; 10. Lh4, D×e2†; 12. L×e2 med fördel för svart. Textdraget spelade Olson för att i denna variant i 11:e draget kunna slå med tornet i stället för med löparen. Dr. Krause förordar 7. c2—c3.

7. — — d7—d5!

Detta överraskande drag är det enda, som ger svart möjlighet till utveckling.

8. e5×d6† Ke8—f8
9. d6×c7

På h3 följer h7—h5!, varpå det ej är tillrådligt för vit att antaga springaroffret: t. ex. 10. h×g, h×g; 11. Sg5, D×d6; 12. g3, Se5!; 13. Lf4, Dh6!; 14. Se6†, D×e6; 15. L×e6, Sf3†; 16. Kg2, Th2‡.

9. — — Dd8×c7
10. De1—e4

Andra drag komma inte i betraktande. På 10. h3 följer åter h5.

10. — — Sg4—f6
11. De4—h4 Lc8—g4

Härpå kunde rätt komplicerade men för svart gynnsamma vändningar nppstå, begynnande med 12. Lg5, L×f3; 13. L×f6, L×g2!; 14. L×g7†. K×g7.

12. Sf3—g5

Vit hoppades härmed kunna framtvinga Lh5 eller Se5 för att därpå fördelaktigt fortsätta med 13. Lf4.

12. — — Ta8—e8!
13. Sg5×f7

På 13. L×f7 fortsätter svart angreppet med Te2; 14. Lb3, De7 följt av d4—d3.

13. — — Sc6—a5

14. Sf7×h8 Sa5×c4
15. Lc1—g5 Lg4—e2
16. Tf1—e1

Vit har intet annat. På 16. L×f6 följer L×f1; 17. D×h7, (17. Sg6†, Kg8), Te1!; 18. Sg6†, Ke8; 19. Dg8†, Kd7; 20. D×g7†, Kc6; 21. D×c7, K×c7; 22. Sd2 (ett försök att genom kvalitetoffer befria sig), T×a1; 23. Sf1, Sd2 och vinner.

16. — — Te8—e4

Svart har ett starkt angrepp och dessutom vissheten att förr eller senare erövra springaren h8. Därmed vore partiet avgjort, om inte svarts ömtåliga kungsställning gåve vit en del chanser.

17. Dh4—g3

På 17. Dh3 avgör Lg4.

17. — — Lc5—d6
18. f2—f4 Sf6—h5
19. Dg3—h4 Dc7—b6!
20. Kg1—h1 Db6×b2
21. Sb1—a3 Sc4×a3

På D×a3 följer 22. T×e2, T×e2; 23. D×h5, och efter 21. —,

Ställning efter vits 19:e drag.

L×a3 har vit med Tab1 ännu chanser.

22. Dh4—h3 Db2—b5
23. c2—c4

Ett sista försök.

23. — — Sa3×c4
24. Te1×e2 Te4×e2
25. Dh3×h5 Db5—e8

Det sista försöket är vederlagt.

26. Dh5—h4 Kf8—g8
27. Ta1—g1 Kg8×h8
28. f4—f5 De8—e4
29. Dh4—h3 Te2—e1

Uppgivet.

(Anm. av R. Réti.)

Parti 3422. Drottningbondespel.

Spielmann	*Bogoljubow*
Vit.	Svart.
1 d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	Lf8—b4
4. Lc1—d2	

Rekommenderat av dr Tarrasch. Draget sker för att undvika dubbelbönder på c-linjen, men det är alltför passivt varför vit ej erhåller någon fördel i spelöppningen.

4. — — 0—0
5. e2—e3 c7—c5
6. a2—a3 Lb4×c3
7. Ld2×c3 b7—b6
8. Lf1—d3 Lc8—b7
9. f2—f3 c5×d4
10. e3×d4 d7—d5
11. b2—b3 Sf6—h4?

Ingen riktig plan! Om svart endast helt lungt utvecklade sig, erhölle han ett gott spel.

12. Sg1—e2 Dd8—h4†
12. g2—g3 Dh4—h3

Lättsinnigt! Till all lycka kan svart i rätt tid åter draga drottningen tillbaka.

14. Ke1—f2 Sh5—f6

(Se diagrammet.)

15. Lc3—d2

Ej heller 15. Sf4, Dh6; 16. h4

Ställning efter svarts 14:e drag.

(16. Ld2, g5), d×c4; 17. b×c4, Sfd7 skulle skada svart.

(Har anmärkaren månne tillräckligt beaktat varianten 16. Ld2, g5; 17. *Se2!*, 18. *Dc1!,?* *G. N.)*

15.	— —	e6—e5

En intressant befrielsekombination

16.	d4×e5	d5×c4
17.	Se2—f4	Dh3—d7
18.	Ld3×c4	

Efter 18.e×f6, c×d3 har svart en stark fribonde.

18.	— —	Dd7—d4†
19.	Kf2—g2	Sf6—g4
20.	Sf4—d3	Sb8—d7
21.	Ld2—f4	

Vit försvarar sig på bästa sätt. Felaktigt vore 21. e6? till följd av f×e6; 22. L×e6†, Kh8; 23. L×g4, D×g4 o. s. v.

21.	— —	Ta8—e8
22.	Th1—f1	Sd7×e5
23.	Sd3×e5	Dd4—b2†!
24.	Dd1—e2	Db2×e2†
25.	Lc4×e2	Sg4×e5
26.	Ta1—e1	f7—f6
27.	Le2—b5	Lb7—c6
28.	Te1×e5	f6×e5
29.	Lb5×c6	e5×f4
30.	Lc6×e8	Tf8×e8
31.	g3×f4	Te8—e3

Avslutat som remis.

(Anm. av E. Bogoljubow.)

Parti 3423. Preussiskt parti.

A. Olson	*Spielmann*
Vit.	Svart.
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—c4	Sg8—f6
4. d2—d4	e5×d4
5. 0—0	Lf8—c5
6. e4—e5	d7—d5
7. e5×f6	d5×c4
8. Tf1—e1†	Lc8—e6
9. Sf3—g5	g7—g6

Detta drag, i stället för den vanliga fortsättningen 9. —, Dd5; 10. Sc3, Df5 rekommenderar dr Henneberger i Schweizeriche Schachz. såsom starkaste spelsätt mot Max Lange-angreppet. Förloppet av detta parti ställer emellertid dess värde i en tvivelaktig dager.

10. Sb1—d2!

Detta enkla, naturliga drag, vilket likasom Sc3 i varianten 9. —, Dd5, eftersträvar springarens utveckling till e4, har av dr Henneberger lämnats obeaktat. Teorien har endast tagit i betraktande 10. S eller T×c6 och 10. De2 eller Df3, vilka drag på grund av den outvecklade drottningflygeln ej kan tillförsäkra vit något gott resultat.

10.	— —	Dd8—d5
11.	Sd2—e4	0—0—0

Även 11. —, Kd7; 12. S×e6, f×e6; f7 har sina skuggsidor, likaså 11. —, 0—0; 12. S×e6, f×e6; 13. Lh6.

12.	Sg5×e6	f7×e6
13.	Se4×c5	Dd5×c5
14.	Lc1—h6!	

Härigenom blir bonden f6 ett

hotfullt vapen; på 14. T×e6?, Df5; 15. De1, Thf8 skulle den däremot gå förlorad.

14.	— —	Dc5—f5
15.	Dd1—f3	e6—e5

Svart beslutar sig härmed offra kvalitet: för det första emedan fortsättningen 15. —, Td7; 16. D×f5, e×f5; 17. Te6 ej syntes honom eftersträvansvärd, för det andra emedan han trodde sig kunna få löparen och bonden f6 för tornet, varefter bondemajoriteten på drottningflygeln inneslöt goda vinstmöjligheter.

16.	f6—f7!	Df5×f3

Eller 16. —, Thf8; 17. L×f8, T×f8; 18. De2, D×f7, till fördel för vit.

17.	g2×f3	Kc8—d7

Redan nu göra sig svagheterna i svarts ställning märkbara. 17. —, Thf8 skulle besvaras med 18. L×f8, T×f8; 19. f4, e×f4; 20. Te8†. Därav kungsdraget.

Nu blir emellertid svart ej mer i tillfälle att genom ett kvalitetsoffer lätta sitt spel.

18.	f3—f4	e5×f4
19.	Te1—e4	g6—g5

(Se diagrammet.)

20. Ta1—d1!

Ställning efter svarts 19:e drag.

Ett problemdrag mot vars hot (Te×d4) det ej gives någon parad.

20.	— —	Td8—f8
21.	Lh6—g7	

Alltsammans förträffligt spelat. Att två torn befunnit sig fullkomligt hjälplösa mot en bonde på f7, sekunderad av en löpare, torde väl ännu aldrig förekommit.

21.	— —	b7—b5
22.	Td1—e1	d4—d3
23.	c2×d3	c4×d3
24.	Te1—d1	Sc6—d8
25.	Td1×d3†	Kd7—c6
26.	Lg7×f8	Th8×f8
27.	Td3×d8	Tf8×d8
28.	Te4—e8	Uppgivet.

Ett teoretiskt värdefullt, av Olson med fulländat mästerskap genomfört parti.

(Anm. av Spielmann.)

Parti 3424. Spanskt parti.

Bogoljubow	*Réti*
Vit.	Svart.
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	f7—f5
4. Sb1—c3	Sc6—d4?

Detta är dock allt för vågat!

5.	Lb5—c4	c7—c6

I ett senare parti med samma variant blev fortsättningen: 5. Lc5; 6. S×e5, Df6; 7. Sd3 o. s. v. till fördel för vit.

6.	0—0	Sd4×f3†
7.	Dd1×f3	Dd8—f6
8.	d2—d4	

Härmed öppnar vit alla linjer till angrepp. På 8. f×e4 kan vit helt enkelt fortsätta med 9. Dh5† och 10. D×e5.

8.	— —	e5×d4
9.	e4—e5	Df6—h4

Denna andra bonde var det ej rådligt för svart att slå; t. ex. 9. —, D×e5; 10. Lg5, Dc7; 11. Ta el†, Le7; 12. T×e7†, S×e7; 13. Te1 o. s. v.

10.	Sc3—e2	Lf8—c5
11.	b2—b4	Lc5—b6
12.	g2—g3	Dh4—e4
13.	Df3—b3	Sg8—e7
14.	Lc1—g5	h7—h6

(Se diagrammet.)

15.	Le4—f7†	Ke8—f8
16.	Lg5×e7†	Kf8×e7
17.	Se2—f4	d7—d5

Ställning efter svarts 14:e drag.

18. e5×d6†

Svart uppger ty på 18.—, K×d6 följer Te1 och drottningen går förlorad.

(Anm. av E. Bogoljubow)

Parti 3425. Franskt parti.

Bogoljubow	*Spielmann*
Vit.	Svart.
1. d2—d4	e7—e6
2. e2—e4	d7—d5
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	Lf8—e7
5. e4—e5	Sf6—d7
6. h2—h4	h7—h6

Det säkraste! Om vit antar bondeoffret, vilket skedde i ett senare parti Bogoljubow Spielmann (se jan. häftet 1920) så erhåller vit ett mycket farligt angrepp.

7.	Lg5—e3	c7—c5
8.	Dd1—g4	g7—g6
9.	h4—h5!	

Detta och nästa drag äro förknippade med idén att på kungsflygeln uppehålla ständig känning med svarts bönder, vilket för vit är en ekvivalens för hans passiva ställning i centrum.

9.	— —	g6—g5
10.	f2—f4	Sb8—c6
11.	Sg1—f3	f7—f5!

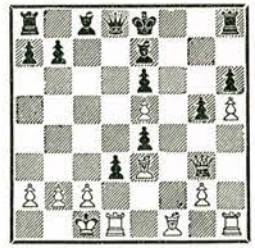
Svart söker med rätta att befria sig från trycket.

12.	e5×f6	Sd7×f6
13.	Dg4—g3	Sf6—e4

Eller 13. —, g4; 14. Se5, S×d4; 15. L×d4, c×d4 16. Dd3 o. s. v. med angrepp för vit.

14.	Sc3×e4	d5×e4
15.	Sf3—e5	c5×d4
16.	0—0—0	Sc6×e5!
17.	f4×e5	d4—d3!

Ställning efter svarts 17:e drag.

18.	c2×d3	Dd8—a5
19.	d3×e4	

Svart har försvarat sig mycket bra; vit har vunnit en bonde men endast en svag dubbelbonde.

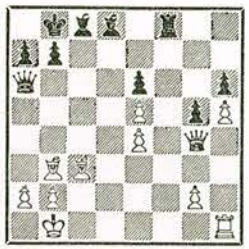
19.	— —	Lc8—d7
20.	Kc1—b1	0—0—0
21.	Lf1—c4	Kc8—b8

22.	Dg3—g4!	

En mycket god idé: med det ständiga hotet att erövra bonden e6 fängslar vit de svarta pjäserna.

22.	— —	Da5—a4
23.	Lc4—b3	Da4—a6
24.	Le3—d4!	Ld7—c8
25.	Ld4—c3	Th8—f8
26.	Td1×d8	Le7×d8

Ställning efter vits 26:e drag.

27. Le3—b4!!

Vid första anblicken tyckes det, som om vit med denna löpare gjort tre drag i onödan. Men detta är emellertid inte förhållandet. Vit har därmed framtvingat avbyte av de båda svarta tornen och därigenom förskaffat sig möjlighet att angripa den enda svaga punkten i svarts spel, bonden h6.

27.	— —	Tf8—f1†

Ej häller 27. —, Tf4 är gott: 28. Dd1, Lc7; 29. Ld6, T×e4; 30. Tf1!, Td4 31. L×c7; K×c7; 32. Tf7†, Td7; 33. Dc2†, Dc6; 34. L×e6, T×f7; 35. L×f7, Lg4; 36. D×c6†, K×c6; 37. Kc2, och vit har ett lättvunnet slutspel.

28.	Th1×f1	Da6×f1†
29.	Lb3—d1	Ld8—c7
30.	Dg4—f3!	Df1—g1

På Db5 kunde vit helt enkelt spela Ld6 emedan efter L×d6; 31. e×d6 bonden på d6 är oangripbar; på textdraget är 31. Ld6 odugligt.

31.	Lb4—f8	Lc7×e5
32.	Lf8×h6	Dg1—d4
33.	Df3—e2	b7—b6!

Bäst! 33. —, Lf6; 34. e5 är vits spel ännu enklare.

34.	Lh6×g5	Lc8—b7
35.	Kb1—a1	Lb7×e4
36.	Lg5—e3	Dd4—b4
37.	De2—d2!	

Härmed forcerar vit ett för sig gynnsamt slutspel.

37.	— —	Db4×d2
38.	Le3×d2	Le4×g2
39.	Ld1—g4!	Lg2—d5
40.	Ld2—c3	Le5×c3
41.	b2×c3	Kb8—c7
42.	h5—h6	Ld5—e4
43.	Lg4×e6	Le4—h7
44.	Ka1—b2	Kc7—d6
45.	Le6—b3	Uppgivet.

(Anm. av E. Bogoljubow.)

Parti 3426. Sicilianskt parti.

E. Jacobson.	*Spielmann.*
Vit.	Svart.
1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	e7—e6
3. d2—d4	c5×d4
4. Sf3×d4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	Lf8—b4
6. Lf1—d3	Sb8—c6
7. Sd4—f3	

En beaktansvärd nyhet.

7.	— —	d7—d5
8.	e4×d5	Sf6×d5
9.	Lc1—d2	Sd5×c3
10.	b2×c3	Lb4—e7

Svart är nu skenbart i fördel,

emedan han har en reell bondeövervikt på kungsflygeln under det att vits, på grund av dubbelbonden på c-linjen, förlorat sitt värde. Men i gengäld har vit den bättre pjäsutvecklingen och angreppschanser, vilken senare omständighet svart vid sitt val av varianten ej tillräckligt tog hänsyn till.

11. Dd1—e2 Le7—f6

Svart har redan att kämpa med svårigheter. Omedelbar rockad vore till följd av 12. h4! (med hotet L × h7) betänklig.

12. 0—0 0—0
13. De2—e4 g7—g6
14. Ld2—h6 Tf8—e8
15. Ta1—b1 Lf6 × c3

Det är farligt för svart att slå denna bonde. I betraktande kom 15. —, e5 för att få Lc8 i spel.

16. Lh6—g5 Dd8—c7

Ett omsorgsfullare försvar bjöd 16. —, Lf6; 27. Dh4, Le7, ty efter 18. L × e7, D × e7; 19. Sg5 vore nu f6 möjligt.

17. De4—h4 Sc6—e5

För att bliva kvitt den oangenäma springaren på f3.

18. Sf3 × e5 Lc3 × e5
19. Tf1—e1 Le5—g7

Annars följer T × e5 jämte Lf6.

20. Te1—e3 e6—e5
21. g2—g4 Dc7—d6

Svart beslutar sig för att giva kvalitet för att försvaga vits angrepp. Efter 21. —, a6; 22. Le4! kan svart inte röra sig och vit hotar därtill med Tb1—b3 följt av Th3 (—, h5; g × h6, L × h3; T × h3)

22. Ld3—b5 Lc8—e6
23. Lb5 × e8 Ta8 × e8
24. Te3—h3 h7—h5
25. Th3—d3 Dd6—c6
26. g4 × h5 f7—f6
27. Lg5—e3

Bätte än L × f6 varpå svart efter Lf5! 28. L × g7, L × d3 hade haft remischanser.

27. — — Dc6 × c2
28. Tb1—d1 g6—g5
29. Le3 × g5!

Detta vackra offer måste vid riktig fortsättning vinna partiet.

29. — — f6 × g5
30. Dh4 × g5 Kg8—h8
31. h5—h6 Te8—g8
32. Kg1—h1! Dc2—c6†
33. f2—f3 Lg7—f8
34. Dg5 × e5† Kh8—h7
35. Td3—c3

Ställning efter vits 35:e drag.

(Intressant är att se, hur Spielmann i denna, som det kan tyckas, fullkomligt hopplösa ställning finner den ena försvarsmöjligheten efter den andra, och lärorikt, emedan det visar hur oändligt rikt på möjligheter schackspelet är. *G. N.)*

35. — — Le6—g4

Det är klart att den svarta drottningen inte kan gå från c6, till följd av Tc7†. Svart tillgriper därför den, i liknande förtvivlade situationen, vanliga utvägen — att lägga fällor.

36. Td1—d3

Drottningen kunde naturligtvis ej tagas till följd av L × f3†. Däremot hade Dc7† jämte drottningbyte och f × g4 lett till ett vunnet slutspel för vit.

36. — — Lf8—d6

Fortsättningen på »fällan». Om 37. D × d6?, så L × f3†; 38. T × f3, D × d6.

37. De5—d4 Dc6—e8
38. Tc3—c1?

Vit, som uppenbarligen blivit uttröttad av den upprivande kampen, kastar med detta alltför försiktiga drag bort vinsten, som var att ernå genom att med f × g4 taga löparen. Efter 38. —, De1†; 39. Dg1, De4†; 40. Tf3, T × g4; 41. Df1 vore svarts attack slut och vit snart i tillfälle att fvamtvinga drottningbyte.

38. — — De8—e2!
39. Dd4—e4†

På annat sätt kan matten på g2 ej förhindras.

39. — — De2 × e4
40. f3 × e4 Lg4—e2
41. Td3—b3

I det följande slutspelet måste naturligtvis de båda löparnes överlägsenhet gentemot tornet göra sig gällande.

41. — — b7—b6
42. Tc1—g1 Tg8—f8
43. Kh1—g2 Ld6—c5
44. Tg1—e1 Le2—c4
45. Tb3—b2 Kh7 × h6
46. Kg2—g3 Lc5—d4
47. Tb2—c2 Lc4—d3
48. Tc2—c6† Kh6—h5
49. Kg3—g2 Tf8—f2†

Uppgivet.

(Anm. av R. Spielmann.)

Parti 3428. Sicilianskt parti.

Gust. Nyholm	*Réti*
Vit.	Svart.
1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	e7—e6
3. d2—d4	c5 × d4
4. Sf3 × d4	a7—a6
5. Lf1—e2	Sg8—f6
6. Le2—f3	

Så spelades även i ett parti Marco-Schlechter i Cambridge Springs (1904).

6. — — Sb8—c6
7. 0—0 Sc6—e5

I ovannämnda parti spelades 7. —, Dc7. Med textdraget börjar svart en intressant manöver som närmast avser e4-bonden erövrande.

8. b2—b3 b7—b5
9. Lc1—b2 Dd8—c7
10. Sb1—d2 Lc8—b7
11. Ta1—c1! g7—g5

Ett farligt drag, för bägge parter. Motiverat kunde det vara, om vit försvagat sin kungställning, exempelvis med h2—h3. Nu verkar draget som rent av en — oartighet, isynnerhet med tanke på vits på b2 uppställda löpare, och tornet på c1 som står redo att understödja en med c2—c4 börjande attack.

12. c2—c4! b5—b4
13. c4—c5 g5—g4

På L × c5 blir springarens ingripande över c4 ödesdigert för svart.

14. Lf3—e2 Sf6 × e4

Så har nu svart hunnit sin längtans mål men, o ve!

15. c5—c6 Se4 × d2
16. c6 × b7 Dc7 × b7
17. Dd1 × d2 Th8—g8
18. Sd4 × e6! f7 × e6

Med tungt hjärta måste svart avstå från fortsättningen 18. —, Sf3†, det skulle följa: 19. L × f3, g × f3 20. Sc7† o. s. v.

19. Lb2 × e5 Db7—e4
20. Le5—g3 Uppgivet.

(Anm. av Gust. Nyholm.)

Från schackvärlden.

Tidskrift för Schacks korrespondensturneringar. Följande nya turneringar äro påbörjade:

Klass IV. 1. W. Falk, Wittinge; 2. Ad. C. Soneson, Holeby; 3. A. Hellström, Visby; 4. J. Skoog, Karlsborg; 5. A. Westling, Söråker; 6. K. A. Andersson, Stockholm; 7. H. Göthlund, Strängnäs.

Klass I—II. 1. M. Lewander, Umeå; 2. M. Johansson, Heby; 3. A. Jonsson, Södertelje; 4. S. Canow, Örebro; 5. E. Wallsén, Örebro; 6. Fritz Andersson, Göteborg; 7. A. Håkansson, Kristiansstad.

Klass V—VI. 1. A. Person, Stockholm; 2. Th. Thörring, Tromsö; 3. O. Åsberg, Lysekil; 4. E. Sätterberg, Härnösand; 5. A. G. Anelson, Stockholm; 6. O. F. Bergström, Stockholm; 7. Y. Carlsson, Kiruna.

Följande turneringar äro avslutade:

Klass I—II. 1 pris A. Håkansson, Kristianstad, med 5 poäng; 2 pris Fritz Andersson, Göteborg, med $4^1/_2$ poäng; 3 pris G. Nielsen, Skien, med $3^1/_2$ poäng; 4 pris H. Fahlander, Östersund, med 3 poäng.

Klass I—II. 1 pris N. Friberg, Visby, med $4^1/_2$ poäng; 2—3 pris C. W. Hanson, Malmberget, och H. Fahlander, Östersund, med $3^1/_2$ poäng; 4 pris A. Jonson, Södertelje, med 3 poäng.

Klass III—IV. 1—2 pris A. Lorentzen, Kristiania och I. Lönnqvist, Långbanshyttan, med $5^1/_2$ poäng; 3—4 pris G. Påhlman, Stockholm, och K. L. Grove-Rasmussen, Köpenhamn, med $3^1/_2$ poäng.

Klass II—III. 1 pris C. J. Mickelsson, Kiruna, med $2^1/_2$ poäng; 2 pris K. Gustafsson, Hedesunda, med $1^1/_2$ poäng; 3—4 pris K. Kronberg, Växjö, och A. Schelin, Stockholm, med 1 poäng.

Till nya turneringar föreligga följande anmälningar:

Klass I. N. Friberg, Visby; C. J. Mickelsson, Kiruna.

Klass II. F. H. Strand. Kiruna; K. Kronberg, Växjö; H. Peterson, Haparanda.

Klass III. K. L. Grove-Rasmussen.

Klass IV. V. Viberg, Fritsla; S. Thorrild, Porsgrund.

Dr Emanuel Lasker har företagit en turné genom Danmark, som började den 19 nov. och slutade den 22 dec. Dr Lasker har därvid spelat sammanlagt 594 partier av vilka han vunnit 545 gjort 37 remis och förlorat endast 12. Därtill kommer ett parti mot dr H. Krause och ett mot dr J. Möller och J. Giersing, som konsulterade. Även dessa partier vunnos av dr Lasker.

Skakbladet skriver om evenemanget: »Verdensmesterens Besøg har overalt vakt den mest levende Interesse, og for de deltagende Spillere har Kampene været baade interessante og lærerige».

Sveriges schackförbund. Om mästerskapet för Sverige har under året utkämpats två matcher, en i maj månad mellan A. Håkansson och Gust. Nyholm och en i oktober månad mellan Anton Olson och Nyholm. Den förstnämnda blev remis, med två vinst för vardera och ett remisparti, varför Nyholm, enligt bestämmelserna behöll mästerskapet. Den senare matchen vanns av Nyholm med tre vinst och två remispartier.

Stockholms schackförbund. Representantskapet i Stockholms schackförbund höll den 4 okt. sitt ordinarie höstsammanträde. Ordföranden grossh. Ludv. Collijn var förhindrad närvara varför löjtn. J. S. Hellström fick i uppdrag leda förhandlingarna. Revisionsberättelsen föredrogs och beviljades styrelsen tacksamt ansvarsfrihet för det gångna spelårets förvaltning. Styrelsen, bestående av ordf. Ludv. Collijn, sekr. F. Englund och skattm. Gust. Nyholm återvaldes enhälligt.

För arrangerande av spelårets tävlingar tillsattes en kommitte bestående av: hrr R. Drewitz, Gust. Nyholm, V. Österman, Hj. Holmkvist och O. Modin. För anordnandet av lördagstävlingarna utsågs ovannämnda kommitté kompletterad av hrr Th. Lindén, A. H. Källblom och E. F. Åberg. Klassturneringarna och sällskapsmatcherna beslutades att försiggå på övligt sätt och med i förbundets tävlingsbestämmelser fastställd anmälningstermin.

Fungerande ordföranden kunde meddela att förbundets ekonomi i viss mån blivit tryggad genom att ordföranden till förbundet donerat ett förlag av schacklitteratur. Representantskapet beslöt att med tacksamhet emottaga den värdefulla gåvan och fick sekreteraren i uppdrag att i skrivelse till grossh. Ludv. Collijn uttrycka dess erkänsla.

Revisorerna påpekade det orimliga i att avgiften till förbundet endast utgjorde 25 öre pr medlem när förbundet till Sveriges schackförbund hade att erlägga det dubbla beloppet. Med anledning av den förda diskussionen väckte hrr C. E. Carlsson och E. Källkvist förslag om avgiftens höjande till 1 krona, vilket i stadgeenlig ordning skall upptagas till behandling vid vårsammanträdet 1920.

Till slut ägnades några saknadens ord åt Hugo Langborg samt C. Svensson (Sundbybergs schacksällskap) och P. Wallberg (Brandkårens schackavdelning) vilka sedan föregående sammanträde avgått med döden.

Följande sällskap och spelare deltaga i förbundets matcher och turneringar:

Sällskapsmatcherna om Frænkelska vandringspriset. 1. Stockholms Södra schacksällskap; 2. Sundbybergs schacksällskap; 3. Schackklubben Kamraterna; 4. Stockholms Allm. schackklubb.

Sällskapsmatcherna om Collijnska vandringspriset. 1. Stockholms Södra schacksällskap; 2. Västermalms schackklubb; 3. Sundbybergs

schacksällskap; 4. Värtans schackklubb; 5. Stockholms Allm. schackklubb; 6. Typografiska Föreningens schackklubb; 7. Schackklubben Kamraterna; 8. Vasa schackklubb.

Mästerskapet för Stockholm 1920. 1. M. Wiberg; 2. Anton Olson; 3. B. Eriksson; 4. R. Svanberg.

Klass I, grupp I. 1. O. Modin; 2. K. Beskow; 3. Erik Schelin; 4. E. Blomberg; 5. K. Andersson; 6. H. A. Lindberg; 7. G. Thelander; 8. J. Wallin.

Klass I, grupp II. 1. H. Wirström; 2. A. Ahlgren; 3. N. E. Pettersson; 4. K. Lundman; 5. E. Jonsson; 6. W. Österman; 7. H. Bernhagen; 8. Curt Johansson.

Klass II, grupp I. 1. E. Werner; 2. Alb. Andersson; 3. B. Weman; 4. E. Hugolf; 5. E. Mellgren; 6. O. Hummer; 7. G. Westling; 8. F. G. Westerlund; 9. G. Ericson; 10. O. Helenius; 11. O. Gustafson; 12. H. Göthlund.

Klass II, grupp II. 1. A. Lööf; 2. G. W. Johansson; 3. Ernst Schelin; 4. O. Johansson; 5. C. Gråberg; 6. M. Pleijel; 7. Fr. Petterson; 8. O. Lundström; 9. Fr. Lindgren; 10. Fr. Carlson; 11. K. Olson; 12. O. Nilsson.

Stockholms Schacksällskap. Den tilländalupna höstsäsongen påtrycktes sin speciella prägel genom det celebra besöket av de utländska mästarna A. Rubinstein, E. Bogoljubow, R. Réti samt R. Spielmann vilken senare sedan årets början haft sin schackverksamhet förlagd till Stockholm. Mästarna voro inbjudna att deltaga i av Stockholms Schacksällskap föranstaltad internationell turnering till J. G. Schultz minne, men då Rubinstein på grund av passvårigheter ej anlände förr än vid turneringens slut, anordnades av sällskapets ordförande ytterligare en 4-rondig turnering mellan de fyra mästarne. (Redogörelse för denna sistnämnda ävensom partierna inflyta i januari—mars-häftet 1920). Vid årsskiftet ordnades vidare en med stort intresse omfattad handicapturnering enligt grosshandlare Ludv. Collijns system, öppen för alla klasser med deltagarne ordnade i grupper, och däri förgåvan som bekant består i, att den bättre spelaren har att spela mot en grupp deltagare av lägre klass samtidigt och med därefter anpassad poängberäkning. I denna turnering deltog ett stort antal av sällskapets medlemmar och dessutom mästarna Rubinstein, Bogoljubow och Spielmann. Resultatet blev: 1:a pris E. Bogoljubow 6 p., 2:a pris A. Rubinstein 5 ½ p., 3:e pris E. Jacobson 5 ⅛ p., 4:e pris Gust. Nyholm 4 ⅜ p., 5:e pris F. Rosengrén 4 ⅛ p., 6:e pris Spielmann 3 ⅞ p. och 7:e pris Curt Johansson 3 ⅝ p.

Utom dessa turneringar har i början av hösten utskrivits en ordinarie handicapturnering om vandringspriset *sommarpokalen,* vilken räknade 8 deltagare. Sällskapets vinterturneringar påbörjades i december med en turnering för mästare och 1:a klass räknande 15 deltagare, och en för 2:a klass med 10 deltagare. Dessutom ha ett par blixtturneringar, i vilka även mästarna deltogo. berett en angenäm omväxling.

Den 25 nov. avhöll sällskapet i Grand Hotels vapensal en schackföreställning med tillträde för allmänheten och varav inkomsten skulle bliva ett bidrag till insamlingen för Wiens hungrande barn. De båda wiener-mästarna Spielmann och Réti ställde sig till förfogande med alternerande simultanspel. Avgift upptogs ej, men lämnades de närvarande tillfälle att genom bidragsteckning å utlagd lista visa sin sympati för det behjärtansvärda ändamålet. Deltagarna i simultanspelet begränsades på grund av platsutrymmet till 36. Efter 2 ½ timmars spel var resultatet för mästarna + 30 — 5 = 1. Ekonomiskt nåddes det vackra resultatet, att å insamlingslistan kunde redovisas kr. 511: 50.

Den 28 nov. hade sällskapet sin, på annat ställe i detta häfte omnämnda, högtidsdag för J. G. Schultz minne.

Sitt ord. höstsammanträde avhöll sällskapet den 28 okt. varvid den gamla styrelsen med acklamation återvaldes och består densamma av: L. Collijn, ordf. F. Englund, v. ordf., G. Collijn, sekr., E. Olson, v. sekr., S. Kinnman, kassör, Ä. Noréen, v. kassör, Gust. Nyholm, materialförvaltare, E. Jacobson, bibliotekarie. Som sällskapets representanter i Stockholms schackförbund återvaldes hrr L. Collijn, F. Englund, O. Löwenborg. *E. O.*

Stockholms Allmänna schackklubb avhöll den 16 okt. sitt ordinarie höstsammanträde med styrelseval för ingående spelår. Av styrelseberättelsen framgick bl. a. att klubbens senaste arbetsår varit det mest lyckosamma. Styrelsen avtackades för sitt initiativkraftiga arbete och beviljades ansvarsfrihet. Till notarie J. Holmberg och verkmästare A. Ahlgren, vilka avsagt sig resp. sekreterare- och v. ordförandeposterna, riktades ett varmt tack för mångårigt intresserat arbete. Ett vidlyftigt ändringsförslag av klubbens stadgar, delvis orsakat av den alltjämt ökade omfattning klubben fått, blev föremål för livlig diskussion. Stadgeförslaget innehöll bl. a. en avsevärd ökning av styrelsens numerär, vilket bifölls. Till styrelse valdes: ordf. E. F. Åberg, v. ord,. R. Drewitz, sekr. Ernst Schellin, v. sekr. H. Carlén, skattm. Gust. Nyholm, v. skattm. E. Bolin, bibliotekarie E. Kjellin, v. bibliotekarie och materialförv. A. Björk, klubbmästare G.-S. Nyberg. Till revisorer utsågos hrr O. G. Svensson och K. J. J. Klint med hr E. Risling som suppleant.

Till vinterturneringen som spelas i fyra klasser anmälde sig 56 deltagare. I tredje klassen tävlas om det av dir. F. Englund uppsatta vandringspriset ett fint arbetat schackspel av elfenben.

Schackklubben Kamraterna, Stockholm, spelade den 16 nov. i Örebro en match mot Örebro schacksällskap i vilken tolv av vardera sällskapets bästa spelare deltogo. Matchen blev en överlägsen seger för Kamraterna som vann med 10 poäng mot 2, utan något förlustparti.

I Upsala spelades den 23 nov. den sjunde matchen mellan Stockholms Allm. Schackklubb och Upsala Allm. schacksällskap om det Aschbergska vandringspriset. Upsala Allm. schacksällskap segrade med

9 poäng mot 8. Priset har nu av vardera sällskapet vunnits tre gånger under det att en match blivit remis. Ständig innehavare blir det sällskap som först kan notera sex vunna matcher.

Svenska Dagbladets andra propagandamatch spelades i Stockholm den 30 nov. mellan Schackklubben Kamraterna och Stockholms Allmänna schackklubb. Matchen som även denna gång spelades med etthundra spelare från vardera klubben resulterade i en seger för Kamraterna med 57 poäng mot 43, därmed hemförande det av Svenska Dagbladet uppsatta hederspriset, en ståtlig pokal.

Idrottsmännens i Stockholm schackmatcher för spelåret 1918—1919 äro slutförda med resultat att I. K. Hellas erövrade Stockholms schackförbunds vandringspris, med 10 poäng. Närmast kommo: Brandkårens I. K:s. schackavd. med 9 poäng, I. K. Matteuspojkarna med 8 ½ poäng och Mariebergs I. K. med 8 poäng. Inalles deltogo tolv idrottsklubbar med var sitt sexmannalag.

Till matcherna för spelåret 1919—20 äro anmälda sexton idrottsklubbar och komma matcherna därför att spelas i två grupper varefter segrande lag i resp. grupper spela en avgörande match om priset.

Målarnas schackklubb, Stockholm, höll sitt årsmöte den 3 okt. Styrelse- och revisionsberättelserna godkändes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Till styrelse omvaldes hrr M. Sjöqvist, W. F. Wennergren, Magn. J. Holmer och Abr. Bergvall samt nyvaldes W. Blixman. Klubben har under spelåret ökat sitt medlemsantal från 27 till 35.

Klubbens lokal blir från den 30 okt. Metallarbetarnas klubbrum, Folkets hus 1 tr., med spelkvällar som förut varje fredag från kl. 8.

Vasa schackklubb, Stockholm och Södertelje schackförbund möttes den 14 dec. i Södertelje till en match med var sitt lag om 14 spelare. Resultatet av kampen blev en vacker seger för Vasa schackklubb med 10 ½ poäng mot 3 ½.

Göteborgs Schacksällskap firade den 23 sistlidne november med en anslående fästlighet sitt 40-årsjubileum. Vid den gemensamma middagen framhöll sällskapets orförande Joel Fridlizius hurusom Göteborgs Schacksällskap såväl i onda som i goda dagar varit en, inte blott schackspelets, utan framför allt schackkulturens trogna vårdare, och dess betydande insats i det nordiska schacklivet. Under det därpå följande samkvämet föredrog Martin Anderson, sällskapets ordförande under ett trettiotal år tillbaka och numera hedersorförande, en historik över de äldsta bekanta schackförhållandena i Göteborg, och sällskapets uppkomst och utveckling under de flydda åren. En av densamme författad skämtsam visa för dagen, föredragen av skådespelaren Josef Normann, väckte stormande bifall.

Tyvärr hade de inbjudna gästerna från Stockholm, Köpenhamn och Kristiania ej kunnat infinna sig, men de många telegrammen talade sitt tydliga språk om det goda samförståndet mellan nordens schacksällskap.

Kontoristföreningens schackklubb, Göteborg, höll den 29 okt. allmänt sammanträde och valde därvid hr Valter Palmér till representat i Göteborgs schackförbund. Suppleant blev hr Ruben Petersen.

Den sedvanliga vinterturneringen tog sin början torsdagen den 6 november. I turneringen tävlas om det av Aktiebolaget Affärssystem skänkta vandringspriset, vilket är uppsatt till tävlan för spelare, som förut ej tillhört något schacksällskap. Vandringspriset har tidigare erövrats av hr Curt Stigland.

Schackklubben, Göteborg, hade ordinarie sammanträde den 24 okt. Därvid utsågs representanter till Göteborgs schackförbund, och valdes härtill: hrr K. Berndtsson, Harry Lindblad, W. Källqvist samt Axel Larsson. Suppleanter blevo hrr J. Zackrisson, G. Björlin, Ragn. Ohlsson samt G. Johansson.

Till kassör efter hr Ragnar Forsman, som med anledning av flyttning från staden avsagt sig, valdes hr Harry Lindblad. Sällskapet beslöt börja sin vinterturnering den 7 nov.

Skånes schackförbund höll den 26 okt. ord. årsmöte i Lund. Av redogörelsen över årets verksamhet framgick att Helsingborgs schackklubb under året anslutit sig till förbundet och sedermera även Akademiska föreningens schackklubb i Lund, vilken räknar många starka spelare.

Bland frågor som behandlades vid mötet kan nämnas ett förslag om höjning av medlemsavgifterna. Detta förslag skulle underställas de anslutna klubbarnas prövning och godkännade. Likaledes förelåg ett förslag till ändring av förbundets stadgar, avseende att få en lämpligare form för klubbarnas representation i förbundet än den hittillsvarande. Enligt ändringsförslaget skulle representationen i förbundet ske genom valda ombud.

Vid företaget styrelseval återvaldes till ordf. fabrikör O. A. Andersson, Lund, till kassör ingeniör E. Demuth, Malmö och till sekreterare kandidat S. Ulfsparre, Lund, samt nyvaldes till vice ordf. poliskommissarie C. Nyqvist, Trelleborg.

Hälsingborgs Schacksällskap hade ordinarie årssammanträde den 6 okt. varvid till styrelse för ingående spelår valdes; hrr N. Aug. Ekström, ordf.; M. Eriksson, v. ordf.; Gust. Ekström, kassör; H. Nilsson, sekr. och A. Eriksson materialförv. Till revisorer valdes hrr O. Nyman och E. Cronberg med S. Clementz som suppleant.

Trelleborgs schakklubb höll ordinarie årssammanträde den 3 okt. Efter föredragning av styrelsens och revisorernas berättelser beviljades ansvarsfrihet för det gångna spelåret. Till styrelseledamöter valdes: ordförande efter ingenjör E. Malmgren, som avflyttat från staden, poliskommissarien Carl Nyqvist; v. ordf. redaktör L. Ohlsson; sekr. och kassör drätselkassör Sven Wollmer; övriga ledamöter postiljon C. I. Svensson och retorteldare B. Håkansson med herrar Thage Svensson och Arthur Persson som suppleanter. Till revisorer valdes kontoristerna Joh. Rundgren och Thure Rosén med folkskollärare H. Forsberg som suppleant.

Efter sammanträdet förrättades prisutdelning för föregående spelår. Inom 2 klassen har Trelleborgs Allehandas vandringspris för 2:dra gången erövrats av herr Thage Svensson; 2:a pris Carl Nyqvist och 3:e pris Einar Svensson. Inom 3 klass har 1:a pris erövrats av bankkassör Ant. Andersson och 2:a pris av postiljon J. Malm. Vid turnering om juvelerare Ant. Jörgensens vandringspris har detta för 1:a gången erövrats av poliskommissarien Carl Nyqvist. 2 pristagaren Thage Svensson tilldelades handl. K. A. Jägers pris.

Schackklubben Fenix, Borås, hade efter nära två års vila, i nov. årsmöte. Då intresset under de senare åren varit allt utom glädjande och klubben dessutom av ekonomiska svårigheter hade svårt att anskaffa lämplig lokal, var förslag väckt att upplösa klubben. För att utreda detta tillsattes en kommitté som efter 14 dagars arbete kallade till nytt möte. Resultatet blev att klubben, skall fortsätta och glädjande nog synes intresset på god väg att återvända. Till styrelse valdes: ordf. Carl Larson, v. ordf. John Walgren, sekr. Thor Petterson, kassör Folke Petterson, intendent Eric Malmberg. Klubben beslutade att ingå i Västgöta-Dals-Bohus schackförbund.

Gefle schacksällskap har på sitt höstsammanträde till styrelse valt hrr C. V. Westlund, ordf.; G. Ahlstedt, v. ordf.; J. Pettersson, kassör och materialförvaltare; E. Olsson, sekr. Säsongens turneringar spelas i tre klasser efter vilkas slut en turnering om mästerskapet vidtager.

I Norrköping spelades den 26 okt. en match mellan Finspongs schackklubb och Norrköpings Kontoristförenings schackklubb. Den sistnämnda klubben segrade med 7 ½ poäng mot 3 ½.

Skara schacksällskap avhöll den 16 sept. sitt ordinarie årsmöte, varvid till styrelse valdes: lektor H. Vingqvist, ordf., seminarieadjunkt H. Herrlin, v. ordf., och läraren Ch. Alfvegren, skattmästare. Till styrelsesuppleanter utsågos slöjdlärare A. Larsson och hr L. Gunnarsson. Revisorer blevo urmakare A. Olzon och hr J. Östergren med hr H. Schmidt som suppleant.

Spelaftnar äro varje tisdag från kl. 8.30 e. m. å Nya Konditoriet vid St. Torget.

Örebro schacksällskap avhöll den 27 sept. sitt ordinarie årsmöte. Till styrelseledamöter valdes: Erik Zetterlind, ordf.; Jacob E. Ekelund, v. ordf.; Oscar Olsson, kassör; Harald Erikson, sekr. samt Torsten Hulth, kassakontrollant. Suppleanter: Hans Hedlund och Einar Åhrling. Sällskapet kan glädjas åt en kraftig och livlig verksamhet samt en synnerligen god ekonomisk ställning.

Lidköpings schacksällskap har vid hållet sammanträde till styrelse valt: hrr G. Dahlqvist, ordf.; G. Kjellberg, v. ordf.; P. Magnusson, sekr.; H. Berger, kassör; G. Lagerholm, klubbmästare och Y. Svensson, materialförv. Sällskapet har anslutit sig Vestgöta-Dals-Bohus schackförbund.

Problemturneringar.

Münchener Zeitung har med anledning av att den utkommit med sitt 1,000:e nummer utskrivit en turnering för tre- och fyradragsproblem.

Varje författare kan i vardera avdelningen deltaga med obegränsat antal originalproblem.

Varje problem skall uppteckas på två diagram samt förses med utförlig lösning, varjämte de viktigaste förförelserna skola angivas. Författarens namnsedel i förseglat kuvert, likaledes försett med motto, skall närslutas.

Tävlingstiden utgår den 1 april 1920 och gäller poststämpelns datum som avsändningsdag. De insända uppgifterna bliva schackspaltens i Münchener Zeitung egendom.

Tävlingsuppgifterna sändas till *M. Weininger,* adress: *Schlotthauerstrasse 5/3 I, München.*

Prisdomarne äro: för tredragsuppgifterna F. Sackmann, och för fyradragsuppgifterna E. Ernst. Domen offentliggöres i Münchener Zeitungs schackspalt *(Münchener Schachzeitung),* och träder i kraft, om inom två månader ingen anmärkning blivit gjord däremot.

Priserna bliva:

För tredragsuppgifter: 70, 55, 40 och 25 mark.

För fyradragsuppgifter: 90, 70, 50, och 40 mark.

Ett begränsat antal uppgifter som följer närmast pristagarne erhålla *hedersomnämnande.*

Ustridni Jednota Cechoslovenskych Sachistú har utskrivit en internationell turnering för tredragsproblem.

Uppgifterna skola uppteckas på två diagram och förses med lösning och motto samt skall författarens namn i förseglat kuvert närslutas. Uppgifterna sändas till *V. Kautsky, Praha 1859—II. Cechoslovenska republika.* Senaste insändningsdag är 31 maj 1920.

Prisdomare äro hrr Fr. Derdle och Dr. Z. Mach.

Priserna bliva: 200, 150, 100, och 50 cechoslovakiska kronor samt fem hedersomnämnanden, vart och ett honorerat med 20 kronor.

Hugo W. Langborg †.

Med Hugo W. Langborgs bortgång har den nordiska schackvärlden förlorat en av sina trognaste och mest intresserade vänner. För den yngsta schackgenerationen var han kanske ej så bekant, men schackvännerna från slutet av föregående århundradet och de första åren av detta minnas den outtröttligt verksamme entusiasten. Stockholms schacksällskap, i vilket han 1891 blev medlem, kunde räkna på hans alldeles särskilda intresse, och han var den, som anordnade sällskapets första vinterturnering år 1892. Langborg var under många år en av sällskapets främsta spelare och ännu så sent som år 1912 ernådde han bland de nordiske deltagarne i nordiska schackförbundets internationella mästareturnering främsta platsen. Hans spel var solitt och elegant. Han underlät aldrig möjligheten till ett vackert offer. Han var även en ovanligt god och snabb simultanspelare och kunde spela ett par partier blint samtidigt. Under flera år var han medlem av sällskapets styrelse och han var under denna tid livligt verksam för att göra sammanträdena så angenäma som möjligt. Otaliga äro de nöjesturneringar av den mest skiftande art, vilka han anordnat och lett. Under de senare åren omöjliggjorde ett svårare nervöst lidande för honom att något nämnvärt deltaga i det nordiska schacklivet, men han följde det alltid med största intresse och gladde sig livligt åt de senaste årens uppsving. De nordiska schackvännerna och framför allt Stockholms Schacksällskaps medlemmar skola alltid tacksamt minnas vad han med vacker oegennytta under många år gjort för det nordiska schacklivet.

Johan Allander †.

Det svenska schacklivet har ånyo lidit en smärtsam förlust — Johan Allander den talangfulle ledaren av Eskilstuna-Kurirens schackavdelning har slutat sina dagar, den 12 dec. i en ålder av endast 42 år.

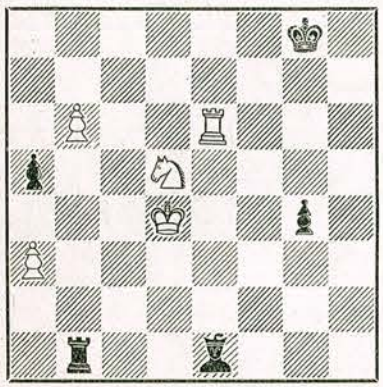
Allander hade en eminent förmåga att knyta problemvärldens främsta namn vid sin schackspalt och bragte den, under det fåtal år han redigerat densamma, till en ovanligt hög nivå som gjorde den känd och uppskattad långt utom Sveriges gränser.

Som människa efterlämnar han minnet av en hjärtegod och ytterst angenäm personlighet. Frid över hans minne.

G. N.

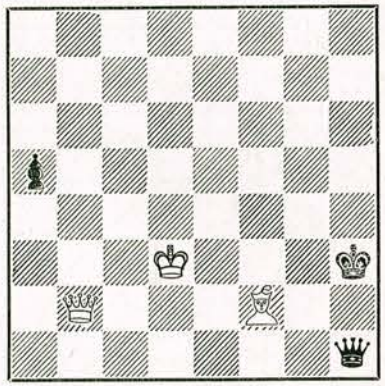
Slutspel och studier

101. *E. Barca,* Sarpsborg.
(Original.)

Vit drar och vinner.

102. *E. Larsson,* Malmö.
(Original.)

Vit drar och vinner.

Lösningar

till studierna i januari—februari-häftet.

97. (Cumpe) 1. Sd1†, A). Kd4; 2. Le3†, Ke5!; 3. Sd7†, Kd5; 4. Sb6†, Kc6; 5. Le4† a) b)

a) 5. —, Kb5!; 6. Ld3†, Ka5 (Lc4; 7. L×L†, Ka5; 8. Sd5!, b3†; 9. Kd7 o. s. v.); 7. Sd7, Lc4; 8. L×L, b3†; 9. Ke6!, Da2; 10. Ld4 remis.

b) 5. —, Kc7; 6. Sa8†, Kb8!; 7. Lf4†, Ka7; 8. Le3†, Ka6; 9. Ld3†, Lc4; 10. L×c4†; Kb7; 11. Ld5†, Kc8? 12. Lf4!, b3†; 13. Ld6! med vinst.

B) 1. —, L×d1; 1. L×e5†, 3. Lf4†, 4. Lg3† o. s. v.

98. (Lundström) 1. b7, Lh2; 2. f4, L×f4; 3. b8D, c5†; 4. Kc3, L×b8 patt.

99. (Lewitt) 1. a5!, b×a5; 2. c5†, o. s. v.; 1. —, h4; 2. a6 o. s. v.

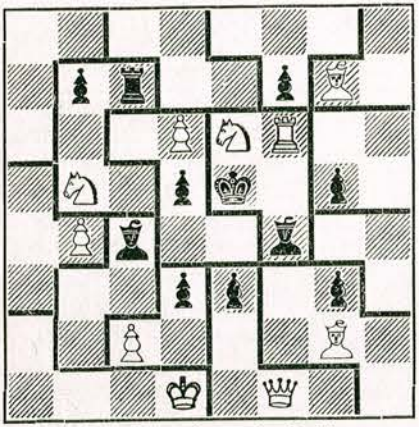
100. (Leenhouts) 1. Sc5, a2; 2. Sb3, a4; 3. Sa1!, K×a1; 4. Kc2, a3; 5. Kc1, f5; 6. Le5‡. 1. —, a4; 2. S×a4!, a2; 3. Kb3, a1D, (T. eller L.); 4. Sc3†, Kc1; 5. d4‡. På 3. —, a1 S följer 4. Kc2 och d2—d4.

Bidrag till studieavdelningen sändas till Tidskrift för Schack redaktion, Drottninggatan 77, Stockholm.

"En misslyckad present."

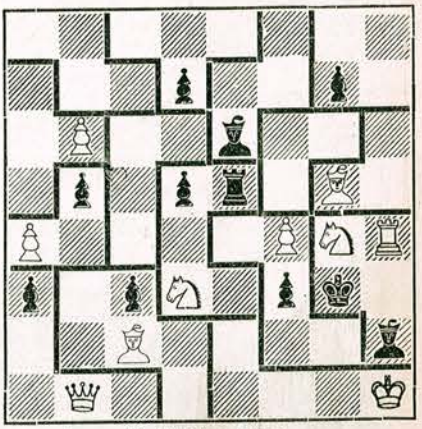
Lösning till Max Weiss groteska schackhistoria i juli—aug.-häftet.

Författarens lösning.

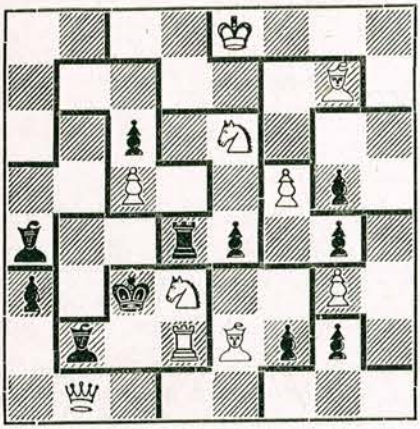
Matt i 4 drag. 1. De2!

N:r 1. *O. Ackermann,* Breslau.

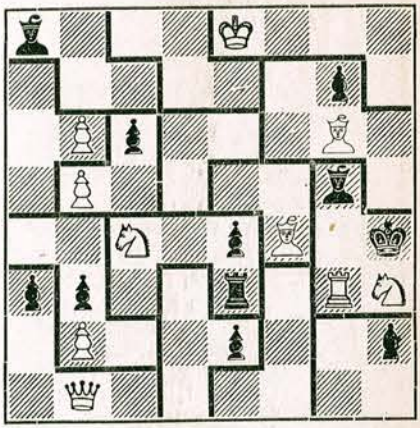
Matt i tre drag.

N:r 2. *Gust. Cassel,* Mellansel.

Matt i 4 drag.

N:r 3. *N. C. Lose,* Aabyhöj.

Matt i två drag.

Den »misslyckade presenten» har varit svårare att lösa än mången förmodligen tänkt sig; ingen av lösarna har nämligen lyckats finna ens den rätta ställningen. Lösningsförsöken har emellertid resulterat i andra »problem» av vilka några här ovan förevigats.